

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำในการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์
ของพระราชปัญญาโมลี (จรัส ทตฺตสิริ)

ผู้วิจัย : นายพุทธิพงษ์ กันทะรส

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ ,รศ.,พธบ.,ศศ.ม.,รป.ม.
(การจัดการความขัดแย้ง)

: อาจารย์ ดร.นิกร ยาอินตา พย.บ., รป.ม., ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำเชิงพุทธในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๒. การบูรณาการหลักภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระราชปัญญาโมลี (จรัส ทตฺตสิริ) ๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระราชปัญญาโมลี (จรัส ทตฺตสิริ) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร และวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) กับพระสงฆ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๑๕ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ที่เหมาะสมในยุคโลกาภิวัตน์ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงพุทธในทางพระพุทธศาสนาได้นั้นให้ความสำคัญของตัวบุคคล เพื่อให้บุคคลสำรวจฝึกฝนปรับปรุงตนเอง เพราะต้องการให้รู้จักตนเอง รับผิดชอบตนเอง เคารพเชื่อมั่น และช่วยเหลือตัวเอง การมีภาวะผู้นำคือการมีสติปัญญาและอำนวยการให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติภารกิจตบแต่งด้วยใจที่เชื่อฟัง เชื่อมั่น เคารพนับถือและร่วมมืออย่างจงรักภักดี หลักธรรมต่างๆ ในทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ผู้นำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เพื่อให้การบริหารลุล่วงไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปรับและประยุกต์ ประกอบด้วย หลักอริยปทัช ๓ หลักหลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพละ ๕ พรหมวิหาร ๔ เป็นต้น

๒. การบูรณาการหลักภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระราชปัญญาโมลี (จรัส ทตฺตสิริ) ทั้ง ๖ ด้านที่โดดเด่น เป็นผู้นำที่สอดคล้อง ในพระพุทธศาสนา คือ ลักษณะของธรรมราชา และลักษณะของเทวราชา อีกทั้งสามารถประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ กล่าวคือ รู้จักการใช้หลักอริยปทัช ๓ ในด้านการปกครอง รู้จักการใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ในด้านการปกครอง การใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในด้านการศึกษาสงเคราะห์ สาธารณสงเคราะห์และการสาธารณูปการ การใช้หลักพละ ๕ ในด้านการศึกษาและการเผยแผ่

๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระราชปัญญาโมลี (จรัส ทตฺตสิริ) ได้แก่ เป็นผู้ที่มีปัญญาและวิสัยทัศน์ และรู้จักวิธีการประพฤติประโยชน์ และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ร่วมงาน ด้วยการพัฒนากระบวนการบริหารงานในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน มีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการทำงานเป็นทีม มีการแก้ไขปัญหาโดยยุติธรรม ตลอดจนการสร้างวิสัยทัศน์ให้แก่คณะสงฆ์เพื่อให้คณะสงฆ์มีส่วนร่วมกันทำงานในการบริหารกิจการทั้งหลายของคณะสงฆ์ไทย ซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่ตรงตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอริยปัตถะ ๓ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพละ ๕ พรหมวิหาร ๔ เป็นเบื้องต้น